

Strategieles Samenvatten niveau B

Wat doe je in deze les?

Bij Nieuwsbegrip moet je een tekst kunnen samenvatten.

Samenvatten is een strategie die je gebruikt om te controleren of je de tekst begrepen hebt. Je kunt pas een samenvatting geven van een tekst als je precies weet waar de tekst over gaat.

In deze les krijg je op verschillende manieren uitleg over samenvatten en je oefent met deze strategie.

Doel van deze les:

Je weet waar je de strategie samenvatten voor kunt gebruiken. Je weet hoe je de strategie samenvatten kunt toepassen.

Zo staat het in het stappenplan

Samenvatten doe je na het lezen.

Zo staat het in het stappenplan van Nieuwsbegrip:

Om een tekst te kunnen samenvatten, moet je tijdens het lezen al goed letten op de hoofdzaken. Tijdens het lezen stel je jezelf vragen: Heb ik begrepen wat er staat? Is het belangrijke informatie?

Tip: Markeer belangrijke woorden en zinnen met een stift of onderstreep ze.

Samenvatten

Zo werkt het

1. Je gaat van een langere tekst een korte tekst maken. In de samenvatting staat de belangrijkste informatie. Tijdens het lezen let je al goed op de hoofdzaken. De kopjes zeggen vaak iets over het belangrijkste.

Ik lees

Ik zie

2. Na het lezen, kijk je weer naar de tekst. Als je een samenvatting maakt, zoek je in elk stukje van de tekst de belangrijkste informatie. Onbelangrijke informatie laat je weg. Ook voorbeelden en uitgebreide beschrijvingen laat je weg.

Ik weet

.....

3. Soms staat de belangrijkste informatie niet in één zin. Je moet dan zelf een zin bedenken of een paar zinnen anders opschrijven.

Dus ik denk

.....

4. Als je de samenvatting af hebt, lees je de zinnen achter elkaar. Is dit het belangrijkste van de tekst?

Samenvatten

Nu oefenen

OPDRACHT 1

Oefenen met samenvatten (klas)

Werk samen. Gebruik de Hulp van Sam.

1. Eén van jullie speelt Sam. Sam leest de tekstballonnetjes hardop voor.
2. De ander stelt vragen aan Sam. Begrijpen jullie hoe Sam het samenvatten aanpakt?

OPDRACHT 2

Aan de slag met samenvatten met plaatjes (klas)

Maak een samenvatting van tekst 1.

1. Lees eerst de tekst met het stappenplan.
2. Bij elk stukje tekst hoort een plaatje. Schrijf bij elk plaatje een zin.

Plaatje 1:

.....

Plaatje 2:

.....

Plaatje 3:

.....

3. Lees de zinnen achter elkaar. Is dit een goede samenvatting van de tekst?

Tekst 1

Dierentuin slecht voor olifant?

Een dokter als het nodig is, precies op tijd een lekkere maaltijd en veel aandacht van bezoekers. Je zou denken dat een dierentuin ideaal is voor olifanten. Maar olifanten in een dierentuin worden veel minder oud dan hun soortgenoten in het wild, blijkt uit onderzoek.

Minder oud in de dierentuin

Engelse wetenschappers hebben onderzocht welke olifanten het oudst worden. Ze keken naar hoe oud 4500 olifanten uit Europese dierentuinen, een natuurpark in Kenia en olifanten die werken in de houtindustrie in Birma zijn geworden. Het verschil in leeftijd tussen de olifanten uit de dierentuin en de olifanten in het wild was veel groter dan de onderzoekers hadden verwacht. De Aziatische olifant werd in de dierentuin gemiddeld 19 jaar oud. Dezelfde (werkende) soort in het wild haalde een leeftijd van ongeveer 42 jaar. Bij Afrikaanse olifanten is het verschil nog groter: in de dierentuin worden zij 16,5 jaar en in het wild 56.

Te dik, vervelen, verhuizen

De onderzoekers weten niet precies hoe het komt dat er zo'n groot verschil in leeftijd is. Ze denken dat het te maken heeft met overgewicht, verveling en verhuizingen van dierentuin naar dierentuin. Olifanten in dierentuinen zijn vaak te dik. Ook zouden ze veel last hebben van stress, omdat ze al jong van de ene naar de andere dierentuin worden verplaatst. Daardoor zouden ze eerder doodgaan.

Naar: www.kidsweek.nl, www.nos.nl

OPDRACHT 3 Zelf samenvatten (klas en tweetal)

Jullie gaan tekst 2 samenvatten.

1. Lees eerst de tekst met het stappenplan. Gebruik een markeerstift of onderstreep belangrijke woorden en zinnen.
2. Vat nu om de beurt een stukje tekst samen. Doe dit hardop. De één denkt hardop. De ander schrijft dan het belangrijkste van het stukje op.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. Je kunt deze zinnnetjes gebruiken bij het hardop denken:

Samenvatten Ik lees ... Ik zie ... Ik weet ... Dus ik denk ...

4. Ga door tot jullie de hele tekst hebben samengevat. Controleer de samenvatting.

Tekst 2

Oude stenen waren disco

In Groot-Brittannië staat een bekende groep stenen van wel duizenden jaren oud. Stonehenge heet die plek. En volgens een Britse wetenschapper is dat vroeger een soort disco geweest voor prehistorische muziekliefhebbers.

Een oude cirkel van stenen

Stonehenge is een cirkel van enorme stenen die daar waarschijnlijk ooit door mensen zijn neergezet. Net zoiets als de hunebedden in Nederland. Omdat de cirkel zo oud is, is de plek heel interessant voor archeologen. Door de stenen te onderzoeken proberen zij te achterhalen hoe mensen vroeger leefden.

Goed geluid

Er waren al wetenschappers die hadden aangetoond dat het een heel *Bij 'disco Stonehenge' wordt nog steeds wel eens gedanst.*

oude begraafplaats was. Veel mensen denken ook dat het een plek was om te bidden. En nu zegt een andere wetenschapper dat het ook een prehistorische disco was. De manier waarop de stenen zijn neergezet, zorgen namelijk voor heel goed geluid. Het klinkt het beste met veel lage geluiden. Dancemuziek zoals in moderne discotheken zou er dus heel goed geklonken hebben.

Samenvatten

Lukt het?

Weet je nu waar je de strategie samenvatten voor kunt gebruiken?

Weet je nu hoe je de strategie samenvatten kunt toepassen?

Vul het schrijfkader in.

Als ik een tekst heb gelezen, kan ik.....

.....

Ik kijk naar

.....

En ik lees

.....

Ik weet

.....

.....

Dus ik denk

.....

.....

Hulp van Sam

Samenvatten

Zo doe je het

Hoi, ik ben Sam.

Ik ga een tekst lezen en samenvatten. Lees je mee wat ik denk?

Ik denk dat dit een goede samenvatting van de tekst is. Het gaat om de hoofdzaken. Dingen die niet belangrijk zijn, laat ik weg.

Ik lees de tekst met het stappenplan. Tijdens het lezen vraag ik me al af wat het belangrijkste is.

Ik weet dat ik op de belangrijkste informatie moet letten. In de kopjes staat vaak het belangrijkste.

Dit is belangrijk, dat onderstreep ik

Na het lezen moet ik in een paar zinnen kunnen vertellen waar de tekst over gaat.

Ik denk dat dit een goede samenvatting is. Het belangrijkste staat er in.

Samenvatten

Ik lees ...

Ik zie ...

Ik weet ...

Dus ik denk ...